

3 SEM FYUGP PHIC3A

2025

(Nov/Dec)

PHILOSOPHY

(Core)

Paper : PHIC3A

(Fundamentals of Classical Logic)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×6=6

Choose the correct answer :

(a) “তৰ্কবিজ্ঞান হ’ল মননশীল চিন্তাৰ অধ্যয়ন।” এই সংজ্ঞাটো এলড্ৰিচে / ষ্টেবিংয়ে আগবঢ়াইছে।

“Logic is the study of reflective thinking.”
This definition is proposed by Aldrich /
Stebbing.

(b) I বচনৰ দুয়োটা পদ ব্যাপ্য / অব্যাপ্য।

Both terms of I proposition are distributed /
undistributed.

- (c) প্রতিবর্তিত বচনৰ উদ্দেশ্য পদ আৰু প্রতিবর্তনীয় বচনৰ উদ্দেশ্য পদৰ সৈতে একে / বেলেগ।

Quality of converted and converse is similar / different.

- (d) যদি কোনো ন্যায় অনুমানত এটা আধাৰ বচনত হেতু পদটো ব্যাপ্য নহয়, তেন্তে অবৈধ / অব্যাপ্য হেতুদোষ সংঘটিত হ'ব।

If the middle term does not distributed in any premise of a syllogism, illicit / undistributed middle will occur.

- (e) ব্যতিবেকী প্ৰণালীয়ে কাৰ্যৰ পৰা কাৰণ অন্বেষণ কৰিব পাৰে / নোৱাৰে।

The method of difference can / cannot enquire the cause from the effect.

- (f) প্ৰমাণীকৰণ হ'ল প্ৰকল্প গঠনৰ প্ৰথম / শেষ স্তৰ।

Verification is the first / last stage of formation of hypothesis.

2. তলত দিয়াবোৰৰ চমু টোকা লিখা :

3×4=12

Write short notes on the following :

- (a) তৰ্কবিজ্ঞানৰ উপযোগিতা

Utility of Logic

- (b) সমবৰ্তন

Conversation

- (c) ন্যায়ৰ গঠন

Structure of Syllogism

- (d) প্ৰকৃতিৰ এককপতা বিধি

Law of Causation

3. “পদৰ বাচ্যার্থ আৰু লক্ষণার্থৰ সম্বন্ধ বিপৰীতমুখী।” এই উক্তিটো উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা। 11

“The relation between Denotation and Connotation of a term is inverse.” Explain the statement with examples.

অথবা / Or

বচনৰ চতুৰ্থবৰ্গীয় শ্ৰেণীবিভাজনৰ বিষয়ে উদাহৰণসহ আলোচনা কৰা।

Discuss the four-fold classification of proposition with examples.

4. আগমন আৰু নিগমন অনুমানৰ মাজৰ সম্পর্ক বৰ্ণনা কৰা। 11

Describe the relation between Inductive and Deductive inference.

অথবা / Or

প্ৰতিবর্তন কাক বোলে? উদাহৰণসহ প্ৰতিবর্তনৰ নিয়মসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 2+9=11

What is obversion? Explain its rules with examples.

5. ন্যায়ৰ সংজ্ঞা দিয়া। নিৰপেক্ষ ন্যায়ৰ সাধাৰণ নিয়মসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 2+8=10

Define syllogism. Explain the general rules of categorical syllogism.

অথবা / Or

- ন্যায় অনুমান কি ? ন্যায় অনুমানৰ প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা। 2+8=10

What is syllogism? Discuss the nature of syllogism.

6. পৰীক্ষণমূলক প্ৰণালীকেইটা কি কি ? মিলৰ পৰিশেষ প্ৰণালীটো উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা। 2+8=10

What are the experimental methods? Explain with examples of Mill's method of residues.

অথবা / Or

- প্ৰকল্প কাক বোলে ? প্ৰকল্পৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ বৰ্ণনা কৰা। 2+8=10

What is hypothesis? Describe the different kinds of hypothesis.
